

BỒI DƯỠNG HỌC SINH GIỎI TOÁN 8
ĐA THỨC VÀ TÍNH CHẤT CHIA HẾT
Tài liệu lớp học Zoom 8M1 - 14h30 - 17h15 - Chiều chủ nhật

Họ và tên: ..... Ngày học: .....

I – LÝ THUYẾT

+) Xét hai đa thức $f(x)$ và $g(x)$ trong đó bậc của $f(x)$ lớn hơn hoặc bằng bậc của $g(x)$. Khi đó, luôn tồn tại duy nhất các đa thức $q(x)$ và $r(x)$ thỏa mãn:

$$f(x) = q(x)g(x) + r(x).$$

Trong đó bậc của $r(x)$ nhỏ hơn bậc của $g(x)$. Phân tích trên được gọi là phép chia đa thức. Ta gọi $f(x)$ là đa thức bị chia, $g(x)$ là đa thức chia, $q(x)$ là đa thức thương (hay gọi tắt là thương), $r(x)$ là phần dư của phép chia đa thức.

Nếu $r(x) \equiv 0$, ta nói rằng đa thức $f(x)$ chia hết cho đa thức $g(x)$, kí hiệu là: $f(x) : g(x)$.

+) Xét phép chia đa thức $f(x)$ cho đa thức $x - a$, ta có:

$$f(x) = q(x)(x - a) + r.$$

Tại $x = a$, ta có:

$$f(a) = 0 \cdot q(a) + r = r.$$

Như vậy phần dư trong phép chia đa thức $f(x)$ cho $x - a$ là một số, bằng $f(a)$ (Kết quả này được gọi là định lý Bơ-du, đặt theo tên của nhà toán học Pháp Be'zout, 1730-1783). Nếu $f(a) = 0$, hay a là nghiệm của $f(x)$, thì $f(x) : x - a$.

II – BÀI TẬP

Câu 1. Tìm số nguyên n biết

a) $n^3 + n^2 - 2n + 4 : (n + 2)$

b) $n^3 + n^2 - 7n + 5 : (n^2 - 2n)$

Câu 2. Tìm x nguyên để

a) $3x + 1 : (3x^2 + x + 2)$

b) $4x + 2 : (2x^2 + x + 1)$

c) $2x + 3 : (3x^2 + x + 1)$

Câu 3. Giải phương trình nghiệm nguyên:

a) $y(x^2 + 1) + x(y + 2) = 3$

b) $3xy^2 + (x - 1)y + x + 1 = 0$

Câu 4. Chứng minh rằng đa thức $f(x) = x^{19} + x^{18} + \dots + x + 1$ chia hết cho đa thức $(x + 1)(x^2 + 1)$.

Câu 5.

a. Chứng minh rằng với 2 số tự nhiên $m, n > 0$ thỏa mãn $m : n$, ta có:

$$x^m - 1 : x^n - 1.$$

b. Chứng minh rằng: $f(x) = x^{99} + x^{98} + \dots + x + 1 : g(x) = x^4 + x^3 + x^2 + x + 1$.

Câu 6. Chứng minh rằng:

$$f(x) = x^{24} + x^{18} + x^{12} + x^6 + 1; g(x) = x^4 + x^3 + x^2 + x + 1.$$

Câu 7. Chứng minh rằng:

$$f(x) = x^{100} + x^{20} + 1; g(x) = x^{40} + x^{20} + 1.$$

Câu 8. Chứng minh rằng $h(x) = (x-2)^{2n} + (x-3)^{3n} - 1; x^2 - 5x + 6$.

Câu 9. Chứng minh rằng:

$$f(x) = x^{10} - 10x + 9; (x-1)^2 (*)$$

Câu 10. Chứng minh rằng:

$$x^n - na^{n-1}x + (n-1)a^n; (x-a)^2,$$

Với mọi số tự nhiên $n \geq 1$ và mọi a .

Câu 11. Cho $f(x)$ là đa thức với hệ số nguyên. Chứng minh rằng, nếu:

$$f(x^{1000}); x^5 - 1,$$

thì ta cũng có:

$$f(x^{1000}); x^{10} + 1.$$

(Gợi ý: để giải bài toán trên, hãy để ý đến “nhân tố bí ẩn” trong câu đố sau:

Cho dù có phải đội cả nghìn cân trên đầu, thì mặt hấn vẫn không hề biến sắc. Hỏi hấn là ai?)

Câu 12.

a. Chứng minh rằng: $f(x) = x^{100} + (x-1)^{100} - 1; x^2 - x$.

b. Tìm các số a, b sao cho $f(x) = x^3 + ax^2 + bx + 2$ chia cho $x+1$ dư 5 và chia cho $x+2$ dư 8.

Câu 13. Chứng minh rằng đa thức $f(x) = x^{190} + x^{100} + x^{50} + 1$ chia hết cho đa thức

$$g(x) = x^{30} + x^{20} + x^{10} + 1.$$

Câu 14. Tìm phần dư trong phép chia đa thức $f(x) = x^{100} + x^{99} + \dots + x + 1$ cho đa thức

$$g(x) = (x+1)(x^2+1)$$

Câu 15. Tìm phần dư trong phép chia đa thức $f(x) = x^{10} + x^9 + \dots + x + 1$ cho đa thức $g(x) = x^2 - x + 1$

Câu 16. Tìm đa thức $f(x)$ biết nó chia cho $x-1$ dư 1, chia cho $x-3$ dư 7 và chia cho $x^2 - 4x + 3$ được thương là $x^2 + 1$ và còn dư.

Câu 17. Tìm các số a, b, c sao cho đa thức $f(x) = x^3 + ax^2 + bx + c$ chia cho $x-3$ dư 7 và chia cho $x^2 + 3$ dư $x+4$.

Câu 18. Giả sử đa thức $f(x)$ chia cho $x+2$ dư 4 và chia cho $x^2 + 1$ dư $2x+3$. Tìm phần dư trong phép chia đa thức $f(x)$ cho đa thức $(x+2)(x^2+1)$.

Câu 19. Đa thức $f(x)$ chia cho $x-2$ dư 9, chia cho $x^2 + 3$ dư $3x-4$. Tìm phần dư khi chia $f(x)$ cho $(x-2)(x^2+3)$

Câu 20. Cho $f(x)$ là đa thức với hệ số nguyên thỏa mãn: $f(0)$ và $f(1)$ là các số lẻ. Chứng minh rằng $f(x)$ không có nghiệm nguyên.

Câu 21. Tìm số dư trong phép chia $(x+3)(x+5)(x+7)(x+9)+2033$ cho $x^2+12x+30$

Câu 22. Cho đa thức $A = ax^2 + bx + c$. Xác định hệ số b biết rằng khi chia A cho $x-1$, chia A cho $x+1$ đều có cùng một số dư

Câu 23. Cho đa thức $h(x)$ bậc 4, hệ số của bậc cao nhất là 1, biết $h(1)=2; h(2)=5; h(4)=17; h(-3)=10$.
Tìm đa thức $h(x)$

Giáo viên: Thầy Trần Tuấn Việt

Megamath

BỒI DƯỠNG HỌC SINH GIỎI TOÁN 8**CHỦ ĐỀ: GTLN, GTNN****Tài liệu lớp học Zoom 8M1 - 14h30 - 17h15 - Chiều chủ nhật**

Họ và tên: .....Ngày học: .....

Câu 1. Tìm giá trị lớn nhất của biểu thức: $B = \frac{3x^2 + 6x + 10}{x^2 + 2x + 3}$

Câu 2. Tìm giá trị nhỏ nhất của biểu thức $A = \frac{2015}{|x| - 3}$, với x là số nguyên.

Câu 3. Tìm GTLN hoặc GTNN nếu có:

a) $A = \frac{2x}{x^2 + 1}$ (GTLN, GTNN)

b) $M = \frac{x^2 - 10x + 7}{x^2 - 4x + 4}$ (GTLN)

c) $N = \frac{x^2 - 7x - 16}{x^2 + x + 5}$ (GTNN)

d) $P = \frac{-3x^2 + 9x - 3}{4x^2 + 4x + 4}$ (GTLN)

Câu 4. Tìm GTNN, hoặc GTLN của phân thức

a) $A = \frac{6x - 2}{3x^2 + 1}$

b) $B = \frac{9x}{x^2 + x + 1}$

Câu 5. Tìm GTNN, hoặc GTLN của phân thức

a) $A = \frac{6x - 3}{x^2 + 2x + 1}$

b) $B = \frac{3x^2 + 5}{x^2 + x + 2}$

c) $C = \frac{-x^2 - 4x + 4}{2(x^2 + 6)}$

Câu 6. Tìm giá trị nhỏ nhất của các biểu thức: $A = \frac{14x^2 - 8x + 9}{3x^2 + 6x + 9}$

Câu 7. Tìm giá trị lớn nhất và giá trị nhỏ nhất của biểu thức: $C = \frac{3x^2 - 2x + 3}{x^2 + 1}$.

Câu 8. Tìm GTLN và GTNN của biểu thức: $A = \frac{x^2 + 2x + 3}{x^2 + 2}$.

Câu 9. Tìm giá trị lớn nhất, giá trị nhỏ nhất của biểu thức: $P = \frac{x^2 - 8x + 7}{x^2 + 1}$

Câu 10. Tìm giá trị lớn nhất (GTLN) của biểu thức: $A = \frac{x^2 + x + 1}{x^2 - x + 1}$

Câu 11. Tìm GTLN của $D(x) = \frac{x}{(x + 2019)^2}$ với $x > 0$

Câu 12. Tìm giá trị nhỏ nhất của biểu thức: $A = \frac{2010x + 2680}{x^2 + 1}$

Câu 13. Tìm giá trị nhỏ nhất và lớn nhất của $B = \frac{27 - 12x}{x^2 + 9}$

Câu 14. Cho biểu thức $M = \frac{x^4 + 2}{x^6 + 1} + \frac{x^2 - 1}{x^4 - x^2 + 1} - \frac{x^2 + 3}{x^4 + 4x^2 + 3}$

a) Rút gọn M

b) Tìm giá trị lớn nhất của M

Câu 15. Cho số thực x thỏa mãn điều kiện $0 \leq x \leq 1$. Tìm giá trị lớn nhất, giá trị nhỏ nhất của

biểu thức $P = \frac{x^2}{2 - x^2} + \frac{1 - x^2}{1 + x^2}$

Giáo viên: Thầy Bùi Minh Mẫn